

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

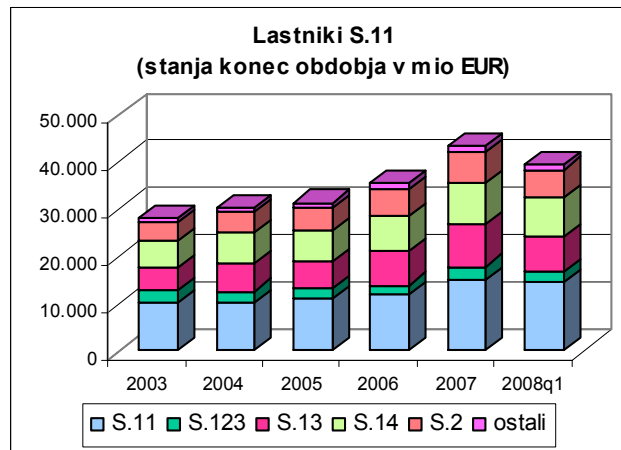
Četrtna informacija julij 2008

2008q1

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtna 2008 znašala 45,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 131 mio EUR oz. 0,3%. Nefinančne družbe so imele največ naložb v delnice in drug lastniški kapital (42%), največ znotraj lastnega sektorja (76%). Naložbe so se v prvem četrtnu 2008 zmanjšale za 930 mio EUR oz. 5%, predvsem v tržne delnice. Druge terjatve so znašale 37% finančnih sredstev, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (83%), od tega 52% v okviru lastnega sektorja ter 37% do tujine. V prvem četrtnu 2008 so se povečale za 458 mio EUR oz. 3%.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega četrtna 2008 znašale 85,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 zmanjšale za 2,1 mrd EUR oz. 2%. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so znašale 46% obveznosti in so se v prvem četrtnu 2008 zmanjšale za 4 mrd EUR oz. 9%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti tržnih delnic. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (36%), gospodinjstva (21%), država (19%), tujina (15%) in drugi finančni posredniki (6%). Posojila so znašala 34% obveznosti in so se v prvem četrtnu 2008 povečala za 1,8 mrd EUR oz. 7%. Nefinančne družbe so imele najeta posojila pri bankah (63%), v tujini (13%), pri nefinančnih družbah (11%) in drugih finančnih posrednikih (9%). Druge obveznosti so znašale 19% obveznosti, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (77%), od tega največ do nefinančnih družb (57%).

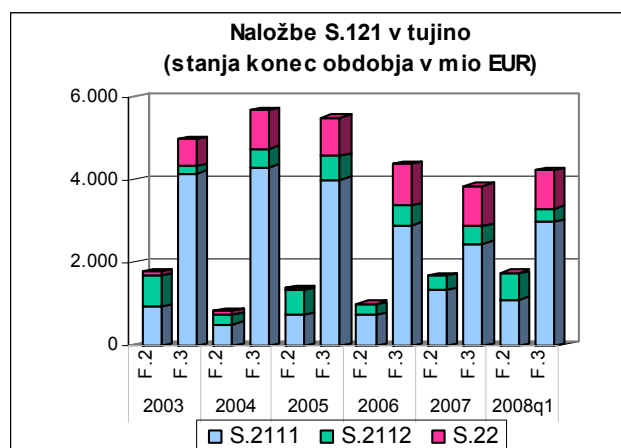
Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti sektorja nefinančnih družb je konec prvega četrtna 2008 znašal 40,1 mrd EUR in se je v prvem četrtnu 2008 zmanjšal za 2,3 mrd EUR oz. 5%. Primanjkljaj v transakcijah je v prvem četrtnu 2008 znašal 718 mio EUR.

Po konsolidaciji medsebojnih terjatev in obveznosti nefinančnih družb je bilo konec prvega četrtna 2008 izločenih 57% sredstev in 30% obveznosti nefinančnih družb.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so se v prvem četrtnu 2008 povečala za 498 mio EUR oz. 8% in so konec prvega četrtna 2008 znašala 6,5 mrd EUR. Centralna banka je imela največ finančnih sredstev naloženih v dolžniške vrednostne papirje (65%) in vloge (30%). Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so se v prvem četrtnu 2008 povečale za 371 mio EUR oz. 9%, pri čemer je bilo konec prvega četrtna 2008 98% naložb v tuje obveznice in 2% naložb v evroobveznice Republike Slovenije. V prvem četrtnu 2008 so se vloge povečale za 132 mio EUR oz. 7%, in sicer se je zmanjšal delež vlog centralne banke v tujini (iz 91% na 88%), povečal pa delež vlog v domačih bankah (iz 8% na 12%).

Obveznosti centralne banke so se v prvem četrtnu 2008 povečale za 492 mio EUR oz. 9% in so konec prvega četrtna 2008 znašale 5,8 mrd EUR. Povečale so se obveznosti iz naslova gotovine in vlog za 511 mio EUR oz. 10%, k čemer je največ prispevalo povečanje obveznosti centralne banke do Evrosistema (TARGET) za 208 mio EUR in povečanje iz naslova vezanih vlog države za 387 mio EUR. Obveznosti iz naslova gotovine in vlog so konec prvega četrtna 2008 predstavljale 94% vseh obveznosti.

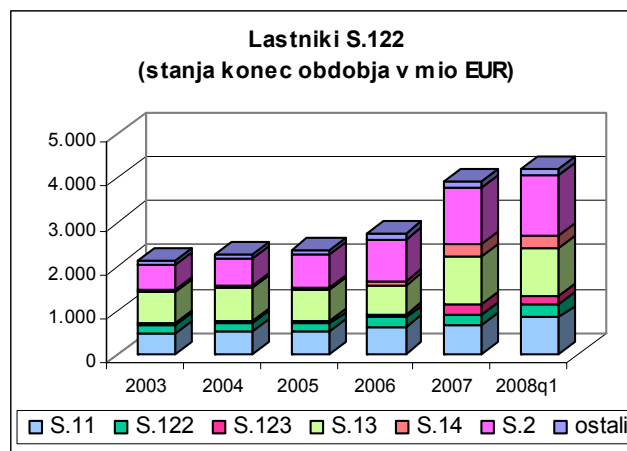
Konec prvega četrtna 2008 je imela centralna banka največ obveznosti iz naslova gotovine in vlog do tujine (68%, konec leta 2007 72%), države (15%, konec leta 2007 9%) bank (12%) ter gospodinjstev (3%).

S.122 Druge denarne finančne institucije

Sektor drugih denarnih finančnih institucij sestavljajo banke, hranilnice in skladi denarnega trga (v gradivu se uporablja izraz banke).

V prvem četrtnem 2008 so se finančna sredstva bank povečala za 1,6 mrd EUR oz. 4% in so konec prvega četrtnega 2008 znašala 45 mrd EUR. Največji del naložb so predstavljala dana posojila z 71%, pri čemer so banke največ posojale nefinančnim družbam (58%) in gospodinjstvom (23%). Posojila so se v prvem četrtnem 2008 povečala za 1,6 mrd EUR oz. 5%. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so konec prvega četrtnega 2008 predstavljale 16% vseh naložb, pri čemer so imele banke največ naložb v tuje dolžniške vrednostne papirje (59%) in v državne vrednostne papirje (30%). Glede na konec leta 2007 so se zmanjšale naložbe v dolgoročne vrednostne papirje za 242 mio EUR, povečale pa naložbe v kratkoročne vrednostne papirje za 298 mio EUR. Vloge so konec prvega četrtnega 2008 predstavljale 9% naložb, pri čemer so se v prvem četrtnem 2008 povečale za 98 mio EUR oz. 2%. Največji delež vlog so imele banke konec prvega četrtnega 2008 v tujini (74%), sledile so vloge pri centralni banki (15%) in vloge pri domačih bankah (11%).

Obveznosti bank so se v prvem četrtnem 2008 povečale za 1,7 mrd EUR oz. 4% in so konec prvega četrtnega 2008 znašale 44,1 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete vloge z 61%, ki so se glede na konec leta 2007 povečale za 1,1 mrd EUR oz. 4%.

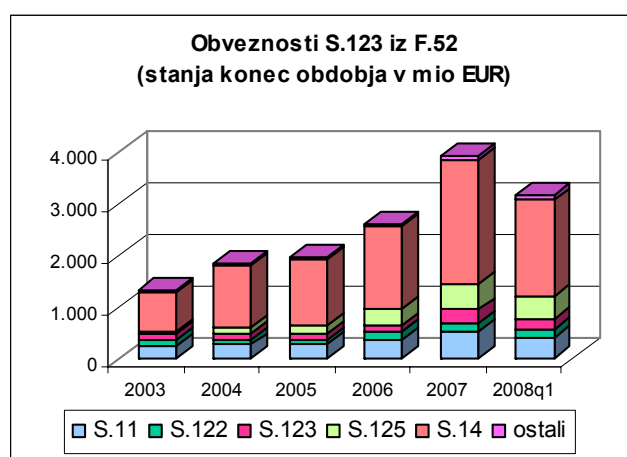
Največ vlog so imela gospodinjstva (47%), tujina (25%) in nefinančne družbe (13%). Najeta posojila so predstavljala 25% obveznosti in so se v prvem četrtnem 2008 povečala za 341 mio EUR oz. 3%. Banke so najemale posojila večinoma v tujini (91%, od tega 76% v državah EMU). Kapital bank je konec prvega četrtnega 2008 predstavljal 10% vseh obveznosti. Povečanje kapitala za 492 mio EUR je razvidno v delnicah, ki ne kotirajo, medtem ko je v delnicah, ki kotirajo, razvidno zmanjšanje za 194 mio EUR. Največji lastniki bank so bili konec prvega četrtnega 2008 tujina (32%), država (25%) in nefinančne družbe (19%).

S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Sektor drugih finančnih posrednikov sestavljajo predvsem investicijski skladi, leasing podjetja in borzno posredniške družbe.

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtnega 2008 znašala 11,2 mrd EUR in so se v prvem četrtnem 2008 zmanjšala za 690 mio EUR oz. 6%. Največ naložb so imeli v delnice in drug lastniški kapital (44%, konec leta 2007 48%), največ v nefinančnim družbah (52%) in v tujini (32%). V prvem četrtnem 2008 so se naložbe zmanjšale za 833 mio EUR oz. 15%, in sicer iz naslova vrednostnih in drugih sprememb. Dana posojila so se povečala za 379 mio EUR oz. 9%, s čimer se je povečal tudi njihov delež (iz 36% na 41%). Posojila so bila dana pretežno nefinančnim družbam (59%) in gospodinjstvom (27%).

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtnega 2008 znašale 11,5 mrd EUR in so se v prvem četrtnem 2008 zmanjšale za 247 mio EUR oz. 2%. V strukturi se je zmanjšal delež obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala (iz 48% na 42%). V prvem četrtnem 2008 so se zmanjšale za 844 mio EUR oz. 15%, in sicer iz naslova vrednostnih in drugih sprememb (754 mio EUR) in neto odlivov iz vzajemnih skladov (90 mio EUR). Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile delnice/enote investicijskih skladov (65%), od tega 59% v lasti gospodinjstev.

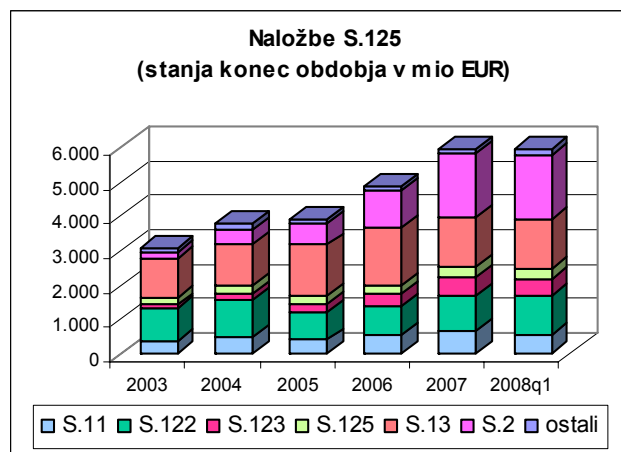
Obveznosti iz posojil so se povečale za 534 mio EUR oz. 9%, povečal pa se je tudi njihov delež (iz 48% na 54%). Posojila so bila najeta v tujini (58%, konec leta 2007 60%) in pri bankah (35%), pri čemer gre pretežno za posojila leasing podjetij.

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrtrletja 2008 znašala 5,9 mrd EUR in so se v prvem četrtrletju 2008 zmanjšala za 39 mio EUR oz. 0,6%. Zavarovalnice in pokojninski skladi imajo konzervativno naložbeno politiko. Največji delež so predstavljale naložbe v dolžniške vrednostne papirje (53%) in so se v prvem četrtrletju 2008 povečale za 15 mio EUR oz. 0,5%. Največ teh naložb so imeli v državne (45%) in tuje (39%) dolžniške vrednostne papirje. Naložbe v delnice in drug lastniški kapital so se zmanjšale za 163 mio EUR oz. 9% in so konec prvega četrtrletja 2008 predstavljale 28% finančnih sredstev (konec leta 2007 31%), pri čemer se je zmanjšal delež naložb v nefinančnih družbah (iz 27% na 23%) in drugih finančnih posrednikih (iz 31% na 28%), povečal pa se je delež naložb v tujini (iz 31% na 34%) in bankah (iz 6% na 9%).

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrtrletja 2008 znašale 6,2 mrd EUR in so se v prvem četrtrletju 2008 povečale za 186 mio EUR oz. 3%. Največji delež obveznosti so predstavljale zavarovalno tehnične rezervacije (62%), ki so se v prvem četrtrletju 2008 povečale za 112 mio EUR oz. 3%. V strukturi je znašal delež rezervacij iz življenjskega zavarovanja 42%, iz pokojninskega zavarovanja 22%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 36%. Obveznosti iz delnic in drugega

lastniškega kapitala so se v prvem četrtrletju 2008 povečale za 59 mio EUR oz. 3% in so predstavljale 34% vseh obveznosti. Med temi obveznostmi so 715 mio EUR oz. 34% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (46%), nefinančne družbe (21%) in tujci (10%).

S.13 Država

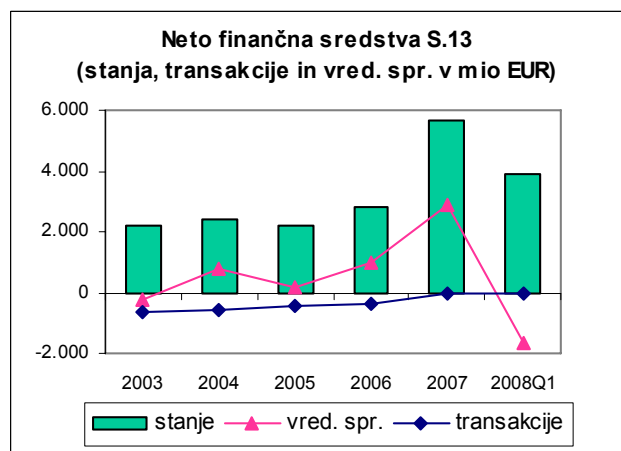
Sektor države je sestavljen iz treh podsektorjev: centralne države, lokalne države in skladov socialnega zavarovanja. Vrednostno je najpomembnejši sektor centralne države (81% finančnih sredstev in 85% obveznosti celotnega sektorja država).

Finančna sredstva države so konec prvega četrtrletja 2008 znašala 21 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 zmanjšala za 961 mio EUR oz. 4%. Država je imela 59% finančnih sredstev naloženih v delnice in drug lastniški kapital (66% konec leta 2007), največ v nefinančne družbe (59%), sledile so naložbe v sektor države (24%), v banke (9%) ter v zavarovalnice in pokojninske sklade (5%). Stanje naložb se je v prvem četrtrletju 2008 zmanjšalo za 2,1 mrd EUR oz. 14% zaradi zmanjšanja vrednosti naložb. Terjatve države iz gotovine in vlog so se zaradi priliva denarnih sredstev iz naslova izdaje obveznic povečale za 845 mio EUR oz. 43% in so znašale 13% finančnih sredstev (9% konec leta 2007).

Obveznosti države so konec prvega četrtrletja 2008 znašale 17 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 749 mio EUR oz. 5%. Obveznosti iz izdanih dolžniških vrednostnih papirjev so se povečale (zaradi izdaje nove obveznice, kupljene predvsem s strani tujcev) za 944 mio EUR oz. 13% in so konec prvega četrtrletja 2008 predstavljale 47% vseh obveznosti (44% konec leta 2007), pri čemer se je delež tujine kot imetnika državnih dolžniških vrednostnih papirjev povečal (iz 40% na 47%), znižal pa delež bank (iz 29% na 26%) in zavarovalnic (iz 20% na 18%). V prvem četrtrletju 2008 so se zmanjšale obveznosti KAD in SOD iz kapitala za 565 mio EUR oz. 16% in so predstavljale 18% obveznosti (22% konec leta 2007).

Obveznosti iz posojil so se povečale za 380 mio EUR oz. 18%, predvsem zaradi zadolževanja v okviru države (64% vseh posojil).

Država je v prvem četrtrletju 2008 zmanjšala presežek finančnih sredstev nad obveznostmi za 1,7 mrd EUR na 3,9 mrd EUR, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb države v delnicah nefinančnih družb. Primanjkljaj v transakcijah je v prvem četrtrletju 2008 znašal 65 mio EUR (0,19% BDP).

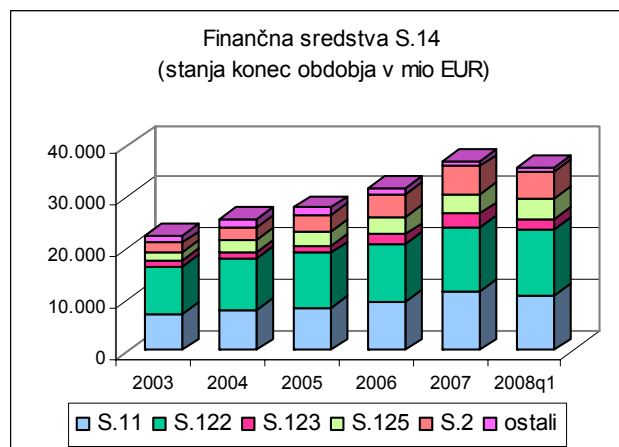

Po konsolidaciji medsebojnih terjatev in obveznosti države je bilo konec prvega četrtrletja 2008 izločenih 26% finančnih sredstev in 32% obveznosti države.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrletja 2008 znašala 35,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 zmanjšala za 1,1 mrd oz. 3%. Terjatve iz gotovine in vlog so se povečale za 358 mio EUR oz. 2% in so konec prvega četrletja 2008 predstavljale 48% finančnih sredstev, od tega 73% do domačih bank in 25% do tujine. Naložbe v delnice in drug lastniški kapital so se v prvem četrletju 2008 zmanjšale za 1,6 mrd EUR oz. 11% predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb. Konec prvega četrletja 2008 so znašale 34% vseh finančnih sredstev, od tega 68% v nefinančne družbe in 24% v investicijske družbe, vzajemne sklade in vzajemne pokojninske sklade.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega četrletja 2008 znašale 10,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 413 mio EUR oz. 4%. Obveznosti iz posojil so predstavljale 86% vseh obveznosti, od tega do domačih bank 81% ter do drugih finančnih posrednikov 14%. V prvem četrletju 2008 so se obveznosti iz posojil povečale za 336 mio EUR oz. 4%.

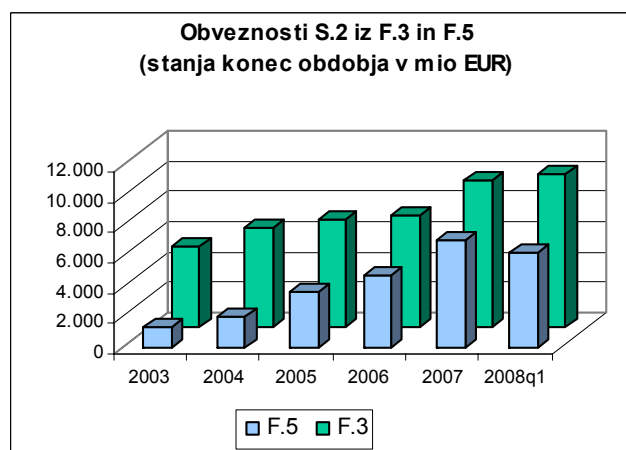
Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega četrletja 2008 znašal 25,5 mrd EUR in se je glede na konec leta 2007 zmanjšal za 1,5 mrd EUR oz. 6%.

S.2 Tujina

Sektor tujine je sestavljen iz treh podsektorjev: države EMU, ostale države EU in ostali svet. Največ terjatev (76%) in obveznosti (54%) do domačih sektorjev so izkazovale države EMU.

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrletja 2008 znašala 45,2 mrd EUR. Glede na konec leta 2007 so se povečala za 2,2 mrd EUR oz. 5%. Posojila so predstavljala 39% finančnih sredstev, pri čemer so bile v tujini najbolj zadolžene banke (57%), nefinančne družbe (21%) in drugi finančni posredniki (21%). Posojila so se v prvem četrletju 2008 povečala za 623 mio EUR oz. 4%. Gotovina in vloge so predstavljale 23% finančnih sredstev, od tega 64% do bank in 36% do centralne banke. V prvem četrletju 2008 so se povečale za 532 mio EUR oz. 5%. Terjatve tujine iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 18% finančnih sredstev, predvsem do nefinančnih družb (75%) in bank (17%), in so se v prvem četrletju 2008 zmanjšale za 196 mio oz. 2%.

Obveznosti tujine so konec prvega četrletja 2008 znašale 35,8 mrd EUR in so se v prvem četrletju 2008 povečale za 451 mio EUR oz. 1%. Največji del obveznosti tujine so predstavljali dolžniški vrednostni papirji (28%) in so se v prvem četrletju 2008 povečali za 442 mio EUR oz. 5%. Obveznosti tujine iz gotovine in vlog so predstavljale 26% obveznosti, predvsem do gospodinjstev (46%), bank (33%) in centralne banke (18%). Gotovina in vloge so se v prvem četrletju 2008 povečale za 181 mio EUR oz. 2%.

Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 18% obveznosti in so se v prvem četrletju 2008 zmanjšale za 813 mio EUR oz. 11% zaradi zmanjšanja vrednosti naložb, pri čemer je bilo 41% obveznosti do nefinančnih družb, 24% do drugih finančnih posrednikov in 11% do gospodinjstev.

Neto finančna sredstva tujine so konec prvega četrletja 2008 dosegla 9,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 1,7 mrd EUR oz. 22%. Tujina je v prvem četrletju 2008 neto financirala slovensko gospodarstvo (874 mio EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122 Druge denarne finančne institucije S.123 Drugi finančni posredniki S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 EU S.2111 EMU S.2112 Ostale članice EU S.22 Ostale države	F.1 Monetarno zlato in SDR F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.331 Kratkoročni F.332 Dolgoročni F.34 Izvedeni finančni instrumenti F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dolgoročna F.5 Delnice in drug lastniški kapital F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.513 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanj F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj F.62 Druge tehnične rezervacije F.7 Druge terjatve in obveznosti F.71 Komerčni krediti in predujmi F.79 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA 95 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y))) B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y))) C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"] </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Primarni viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR; statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP); statistika vrednostnih papirjev. <p>Sekundarni viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> denarna in bančna statistika; statistika drugih finančnih institucij; javnofinančna statistika.
--

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>